

II PLA MUNICIPAL DE SALUT

Sant Andreu de la Barca **2013-2018**

Ajuntament
Sant Andreu de la Barca

LA SALUT DELS CIUTADANS DE SANT ANDREU DE LA BARCA

La salut dels ciutadans de Sant Andreu de la Barca és, des de fa anys, una de les línies d'actuació més importants de l'equip de govern municipal.

La salut hauria de ser un dels eixos centrals del desenvolupament d'una ciutat. L'aposta de l'equip de govern de Sant Andreu de la Barca ha estat, des de fa ja molts anys, la salut pública, el medi ambient, l'urbanisme saludable i sostenible i el foment de la vida social i cultural, en un ambient harmònic dins del model de ciutat que tots desitgem.

Ens hem proposat assolir una ciutat saludable i sostenible, on es garanteixi la bona salut dels ciutadans del nostre municipi en tots els aspectes.

Ja l'any 2006 us varem presentar el I Pla de Salut Municipal, una eina d'avaluació, de treball i investigació, que ens va fer possible fer el diagnòstic de la nostra població i analitzar les estratègies i polítiques encaminades a la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans i ciutadanes que vivim a Sant Andreu de la Barca.

Ara, aquest II Pla de Salut Municipal que teniu a les mans reflexa nítidament el camí emprès i la voluntat de continuar fent camí cap un Sant Andreu més saludable i sostenible, amb qualitat i serveis adients i amb noves propostes.

El desig és que Sant Andreu de la Barca esdevingui el millor lloc possible per viure-hi.

Enric Llorca Ibáñez

Alcalde de Sant Andreu de la Barca

AVANCEM JUNTS EN SALUT

Tinc el plaer de presentar-vos el Segon Pla de Salut Municipal de Sant Andreu de la Barca.

Aquesta segona edició del Pla de Salut, 2013-2018, és un nou exemple de l'atenció i importància que des del govern de la ciutat donem a la salut, considerant-la com a eix del desenvolupament humà i social del nostre municipi.

La salut entesa i analitzada des d'un punt de vista dinàmic i multidisciplinari desentraña les tres dimensions que la configuren: la física, la psicològica i la social.

Totes tres capes d'anàlisi contribueixen en la millora del benestar general de la població en quant augmenten els nivells de salut i la qualitat de vida.

Aquest segon pla de Salut, que segueix la línia traçada pel primer text, ha tingut com a principis bàsics d'actuació la consideració de la persona com quelcom integral, la participació comunitària, el treball intersectorial i la capacitat d'adaptació a les noves circumstàncies socials (integrant a tots els grups que pateixen dificultats).

El present document vol esdevenir, com determina la pròpia essència i natura dels plans de salut, una eina de gestió útil per al nostre Ajuntament, que cobra un especial significat en un entorn econòmic com l'actual en el que la crisi incideix negativament en els recursos econòmics que s'hi dediquen.

Precisament, en aquest nou escenari, resulta fonamental disposar de processos de gestió més eficaços que ajudin a prioritzar les actuacions que s'han de du a terme. Com fonamental suposa la implicació i el compromís del món polític, tècnic i, prioritàriament, dels ciutadans i ciutadanes.

Montserrat Tobella i Canals

Regidora de Salut pública

INTRODUCCIÓ. Antecedents. Context

El *II Pla Municipal de Salut* de Sant Andreu de la Barca dona continuïtat al *I Pla Municipal de Salut 2005-2008* que s'elaborà el 2004 com a eina eficaç de treball per desenvolupar el projecte global de salut i qualitat de vida "*Sant Andreu saludable en un entorn sostenible*", projecte que el govern municipal va presentar a finals del 2002 amb l'objectiu principal de millorar la salut i qualitat de vida de la població.

Aquest *I Pla Municipal de Salut*, que va ser acceptat per unanimitat de tots els grups polítics a principis de l'any 2005, va començar amb l'*obtenció del diagnòstic de salut de la ciutat*, identificant els punts forts, els aspectes a millorar i les necessitats de salut concretes del municipi. L'anàlisi dels resultats d'aquest diagnòstic, va conduir a l'establiment d'11 objectius generals i 39 específics i de 44 propostes d'accions a realitzar prioritàriament durant el *període d'execució del pla (2005-2008)*.

Un cop finalitzat el període d'execució del pla¹, es va donar pas a la *fase d'avaluació*, requisit fonamental de qual-sevol procés planificador, que ens ha permès conèixer fins a quin punt hem aconseguit els objectius prèviament establerts i ens ha aportat diferents recomanacions, propostes de millora i nous objectius amb vista al futur que cal incloure en el *II Pla Municipal de Salut de Sant Andreu de la Barca*.

Aquest *II Pla de Salut*, igual que el *I*, s'emmarca dintre de l'estratègia del moviment de ciutats saludables de la Xarxa Europea de l'OMS (Organització Mundial de la Salut) que fomenta les accions integrals per a la promoció de la salut en l'àmbit local a partir del diagnòstic del pla de salut de cada ciutat.

Així, i sota el mateix context ja creat amb el *I Pla de Salut*, el *II Pla de Salut* la nostra ciutat ha comptat amb el compromís polític de prendre decisions de polítiques saludables basades en la interrelació de les diferents àrees i determinants que intervenen en la salut, portant-se a terme un procés dinàmic en què s'han complert els requisits de la *multisectorialitat i la participació comunitària* i en el que la relació amb altres ciutats saludables ha ocupat també un paper a destacar.

En aquest sentit val a dir que des del 2002 Sant Andreu és membre de la Xarxa Espanyola de ciutats saludables² i des del març de 2010 és membre de ple dret de la V fase de la Xarxa Europea (2009-2013)³, destacant especialment per la pròpia organització europea tots els resultats que la ciutat ha aconseguit en els darrers anys quant a la protecció i millora de la salut i el benestar

de la seva població així com la importància de la seva contribució al treball en xarxa durant aquest període. El fet de ser membre d'aquesta xarxa europea fa que Sant Andreu de la Barca adquireixi el compromís de treballar durant els propers anys els temes considerats prioritaris per aquesta organització de salut, sempre adaptats a la realitat del municipi, essent els temes centrals d'aquesta V fase (2009-2013), per una banda i com a tema general *el de la salut i l'equitat en la salut en totes les polítiques locals*, i per una altra banda els 3 temes bàsics: *la cura i suport d'entorns favorables, la vida saludable i el disseny d'entorns urbans saludables*.

Ja situats, a continuació us presentem aquest document esperant que, igual que la resta de plans municipals, sigui una eina de gestió útil per al nostre Ajuntament, cobrant un significat especial en un entorn econòmic com l'actual en el qual la crisi incideix negativament en els recursos econòmics de què disposem, i essent fonamental en aquest escenari disposar de processos de gestió millorats que ens permetin prioritzar les actuacions que s'han de portar a terme, amb la implicació i compromís de polítics, tècnics i ciutadans.

¹ Tot i que el període d'execució del *I Pla Municipal de Salut* finalitzà el 2008, fins a l'actualitat, i paral·lelament a les tasques d'avaluació desenvolupades, s'ha continuat treballant seguint les mateixes línies estratègiques i directrius recollides en aquest, ja que moltes de les accions desenvolupades en el seu context han requerit de més temps per poder assolir els seus objectius.

² La Xarxa Espanyola de ciutats saludables dona continuïtat al projecte europeu a nivell nacional; Sant Andreu de la Barca és el primer municipi català que va assumir la presidència d'aquesta organització estatal (del 2005 a principis del 2012) que aplega a més de 150 ciutats de tot el país.

³ Sant Andreu de la Barca, al març de 2006, també va ser acceptada com a membre de la IV fase (2003-2008).

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA DEL II PLA MUNICIPAL DE SALUT

DIRECCIÓ

Montserrat Tobella Canals

Regidora de Salut Pública

Ajuntament de Sant Andreu de la Barca

COORDINACIÓ I REDACCIÓ

Isabel Sánchez Sánchez

Tècnica de Salut Pública

Ajuntament de Sant Andreu de la Barca

**Agraïments: A totes les persones que en un moment o altre han contribuït a l'elaboració d'aquest Pla, ja sigui facilitant informació i/o suggeriments, ja sigui participant en els grups de treball.*

CRITERIS METODOLÒGICS

Les fases d'elaboració del II Pla Municipal de Salut han estat les següents:

- **Realització d'un nou diagnòstic de salut:** analitzant la realitat actual de Sant Andreu de la Barca amb la finalitat d'identificar els aspectes a millorar més rellevants sobre els quals caldria treballar prioritàriament durant els propers anys per millorar la salut i qualitat de vida de la població.
- **Establiment de prioritats**
- **Establiment d'objectius a assolir i propostes d'acció a realitzar per aconseguir-ho**
- **Establiment dels criteris d'avaluació i seguiment**
- **Presentació del II Pla Municipal de Salut**

Metodològicament parlant, cal destacar que totes les fases d'elaboració del II Pla Municipal de Salut de Sant Andreu de la Barca compleixen amb els **requisits bàsics operatius de multisectorialitat i participació comunitària**. Sobre això, creiem que val la pena fer una menció especial al procés de participació ciutadana que s'ha seguit des de la primera fase a l'última comptant amb persones de Sant Andreu de la Barca que voluntàriament han estat interessades a participar en aquest projecte.

PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

El procés de participació ciutadana del II Pla Municipal de salut, s'inicià convocant els ciutadans de Sant Andreu de la Barca tant de manera individual com a través de les associacions del municipi.

Des de l'Ajuntament es va fer, per una banda una convocatòria general a través dels diferents mitjans de premsa local (premsa escrita, ràdio, pàgina web de l'Ajuntament) i per una altra, una convocatòria mitjançant carta i trucades telefòniques a 61 entitats cíviques i associacions: veïnals, de joves, gent gran, discapacitats, immigrants, professionals sanitaris i socials, educadors, pares/mares, de mediambient, d'animals... buscant especialment la participació de persones destinatàries de les intervencions i/o professionals participants. També es va fer una convocatòria especial pel consell de ciutat com a òrgan de participació i de consulta de caràcter global amb l'objectiu de completar la informació obtinguda de les sessions de treball ciutadanes.

En total vàrem aconseguir una participació molt heterogènia amb 32 persones, de les quals 14 varen participar a títol individual i la resta com a representants de

23 entitats i/o associacions de la tipologia esmentada anteriorment. Així mateix, també varen participar els 12 membres del consell de ciutat.

Aquest procés de participació ciutadana va estar dirigit per una empresa externa, experta en tècniques de participació, coneixedora del projecte perquè ja havia dirigit tot el procés de participació ciutadana durant l'elaboració del I Pla Municipal de Salut. Així, els tècnics d'aquesta empresa varen determinar la millor metodologia a seguir, encarregant-se del disseny de les dinàmiques dels grups de debat, la conducció d'aquests i l'elaboració de l'informe resultant.

Finalment a finals del 2010 i durant el 2011 un cop l'Ajuntament va presentar les dades més rellevant a tots els participants, es van organitzar 6 sessions de treball:

- *3 sessions en les quals s'avaluà el I Pla Municipal de Salut com a punt de partida del II, avaluant els punts forts i els punts febles: 2 adreçades a la població general i 1 adreçada al consell de ciutat.*
- *3 sessions d'elaboració del II Pla Municipal de Salut, en les quals es definiren objectius a assolir i propostes d'acció concretes a realitzar durant els propers anys: 2 d'aquestes adreçades a la població general i 1 adreçada al consell de ciutat.*

Val a dir, que un cop fetes aquestes sessions de treball, el procés de participació ciutadana recull la devolució del treball resultant a tots els ciutadans, participants o no, i que durant tot el procés d'execució del pla i posteriorment amb l'avaluació continuarem comptant amb la seva participació com agents actius del territori i no només com a destinataris de les polítiques públiques.

ELABORACIÓ DEL II PLA MUNICIPAL DE SALUT

I FASE DEL PLA: ANÀLISI DE LA SITUACIÓ. OBTENCIÓ DEL DIAGNÒSTIC DE SALUT

L'obtenció d'un nou diagnòstic de salut que ens permet conèixer quina és la situació real en què ens trobem va ser la primera fase del pla.

I FASE. METODOLOGIA:

Aquesta fase es portà a terme durant el 2010 i el 2011. A **la taula 1** presentem de manera resumida, les fonts utilitzades per a l'elaboració:

Taula 1. Diagnòstic de salut. Fonts d'informació

A AVALUACIÓ DEL I PLA MUNICIPAL DE SALUT:

A.1 AVALUACIÓ INTERNA:

Realitzada per tècnics

- **Avaluació de l'estructura del pla.**
- **Avaluació del treball** fet en el marc del I Pla Municipal de Salut.
- **Avaluació dels resultats del I Pla Municipal de Salut:** mitjançant els 32 indicadors recomanats per l'OMS.

A.2 AVALUACIÓ EXTERNA:

Realitzada per ciutadans i per l'OMS

B FONTS DE DADES:

B.1 DIFERENTS DEPARTAMENTS

MUNICIPALS (Salut Pública, Medi Ambient, Urbanisme, Serveis Socials, Promoció Econòmica, Patronat Municipal d'Esports, Policia Local, Ensenyament, Joventut, Igualtat, Estadística...).

B.2 ALTRES FONTS DE DADES:

- **Departament de Salut. Generalitat de Catalunya.**
- **Diputació de Barcelona. Estudi d'indicadors de salut de Sant Andreu de la Barca.**
- **CAP de Sant Andreu de la Barca.**

A. INFORMACIÓ OBTINGUDA DE L'AVAUACIÓ DEL I PLA DE SALUT.

Per fer el diagnòstic de salut actual de Sant Andreu de la Barca ha estat fonamental la informació obtinguda arran de l'avaluació del I Pla Municipal de Salut que ens ha permès determinar les necessitats no cobertes amb aquest I Pla així com els aspectes de millora a incloure en el segon (*Document: Anàlisi de dades. Diagnòstic de salut*).

Tal com es recull a **la taula 1**, l'avaluació del I Pla Municipal de salut ha estat:

- **Per una banda INTERNA:** portada a terme **pels tècnics municipals**, a través del **seguiment de les actuacions** fetes en el context del I Pla Municipal de Salut i **d'un qüestionari passat als responsables dels diferents departaments al final del període d'execució del pla** en què se'ls demanava que valoressin el treball fet en cada un dels seus àmbits durant el període 2005-2010. En aquest qüestionari concretament se'ls demanava que valoressin:
 - *Quins aspectes consideraven que havien millorat en els darrers anys dins del context del I Pla Municipal de Salut?*
 - *Quins aspectes caldria haver millorat i que haurien estat necessaris per aconseguir-ho?*
 - *Com valoraven el treball fet amb la resta de departaments municipals?*

Val a dir que, a més del treball desenvolupat, també es va avaluar tècnicament tant el **pla en sí- recursos humans, materials, físics i financers, grau de compromís de les autoritats municipals en el desenvolupament del pla, obstacles o factors que n'han facilitat el desenvolupament- com els resultats de salut aconseguits** a través del càlcul dels 32 indicadors d'avaluació proposats per l'OMS i que identifiquen el perfil de salut de les ciutats incorporades al projecte de ciutats saludables. Aquests indicadors, s'han calculat a partir de la pròpia informació municipal, exceptuant els de salut, que s'han obtingut a partir d'informació cedida pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i pel CAP de Sant Andreu de la Barca.

- **I per una altra EXTERNA:** aquesta avaluació ha estat duta a terme **pels propis ciutadans de Sant Andreu de la Barca** que han avaluat els punts forts i els febles del treball fet, i **pels experts de l'Organització Mundial de la Salut (OMS)** que a través de diferents qüestionaris han avaluat anualment i de manera global l'estructura, el procés i els resultats del I Pla Municipal de Salut així com altres aspectes de la ciutat relacionats amb les seves característiques com a ciutat saludable.

Val a dir, com a avaluació externa, que també hem obtingut molta informació medi ambiental de **La revisió i actualització del Pla d'Acció Ambiental 1999-2010** fet des de l'Agenda 21, de la qual s'ha assumit l'avaluació feta així com les propostes i les valoracions tècniques.

B. INFORMACIÓ OBTINGUDA DE DIFERENTS FONTS DE DADES

A més de les fonts de dades dels diferents departaments municipals, hem disposat d'**informació aportada des del Departament de Salut de la Generalitat de Cata-**

lunya així com des del propi CAP de Sant Andreu de la Barca, informació que ens ha permès el càlcul dels indicadors de mortalitat, i de salut reproductiva així com dels serveis sanitaris (*Document: Anàlisi de dades. Diagnòstic de salut*).

Tanmateix tota aquesta informació ha estat corroborada per les dades obtingudes arran de "**l'Informe d'indicadors de salut local de Sant Andreu de la Barca**" elaborat per la Diputació de Barcelona, amb dades recollides des de l'any 2000 fins al 2009 a partir de diferents fonts de dades: *Institut Nacional d'Estadística (INE), el Servei Català de la Salut (CatSalut), el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i la Subdirecció General de Promoció de la Salut i Epidemiologia del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat (Document Anàlisi de dades. Diagnòstic de salut)*.

I FASE. DIAGNÒSTIC DE SALUT. CONCLUSIONS.

El diagnòstic de salut de Sant Andreu de la Barca s'ha estructurat al voltant de 3 eixos bàsics de treball que engloben diferents qüestions en sintonia amb les exigències i requisits de la fase V de la Xarxa Europea de ciutats saludables de l'OMS (*Organització Mundial de la Salut*). Aquests 3 eixos són: **vida saludable, entorns que ofereixen cura i suport i disseny d'entorns urbans saludables**.

Taula 2. Eixos bàsics del diagnòstic de salut de Sant Andreu de la Barca.

- **VIDA SALUDABLE. FOMENT D'HÀBITS I ESTILS DE VIDA SALUDABLES:**

Alcohol i drogues, salut sexual, tabac, nutrició, activitat física, salut mental, violència i maltractaments, benestar.

- **CURA I SUPORT DELS DIFERENTS ENTORNS:**

Gent gran, discapacitats, immigrants, dones, nens i joves, persones amb dificultats econòmiques, apoderament i participació ciutadana.

- **ENTORNS URBANS SALUDABLES:**

Qualitat del medi ambient urbà, urbanisme saludable, protecció de la salut (nous problemes de salut pública), mobilitat intramunicipal.

Font: Fase V (2009-2013) de la Xarxa Europea de Ciutats Saludables de l'OMS: objectius i requisits. Document de l'Oficina Regional Europea de l'OMS.

El diagnòstic de salut obtingut recull una valoració molt positiva del treball fet en el context del I Pla Municipal de Salut. Així mateix cal ressaltar que tant des del punt de vista tècnic com del ciutadà així com de les dife-

rents fonts d'informació consultades, els aspectes que es consideren i es detecten prioritaris sobre els quals cal treballar en els propers anys per millorar la salut i la qualitat de vida de la població continuen essent els mateixos que ja es varen detectar en el I Pla Municipal de Salut, tenint sempre molt present la situació socioeconòmica actual.

Així, **arran del diagnòstic de salut obtingut es considera que cal donar continuïtat al treball desenvolupat arrel del I Pla Municipal de Salut incorporant en aquest II pla nous determinants de salut com són l'equitat en salut i la lluita contra les desigualtats socials** com a grans reptes sobre els que treballar.

Quant a **resultats específics del diagnòstic de salut** destaquem que:

- **Demogràficament Sant Andreu de la Barca presenta unes peculiaritats respecte al seu entorn importants** dintre de l'àmbit de la salut com poden ser el fet de *tenir una població més jove, amb una taxa de natalitat més alta que la població de la resta de Catalunya...* Alhora, **la ciutat presenta unes característiques socioeconòmiques similars a les de la resta** que també tenen importants connotacions en salut, com podrien ser el fet de tenir una *important quantitat de població estrangera a expenses principalment de joves amb edats de 25 a 29 anys i/o una població socio-econòmicament cada cop més afectada...*

Aquestes dades posen de **manifest la necessitat de detectar col·lectius específics de risc** (pobresa, immigrants, nens, dones...) amb necessitats especials amb l'objectiu de disminuir les desigualtats socials en salut.

- **Respecte a dades de mortalitat** observem que la població de Sant Andreu de la Barca mor per les mateixes causes que la resta de població de Catalunya, (*tumors, trastorns de l'aparell circulatori i malalties respiratòries*).
- **Quant als hàbits i estils de vida analitzats**, es confirma que *els ciutadans de Sant Andreu presenten comportaments que requereixen intervencions eficaces i oportunes en l'àmbit de la promoció de la salut, destacant que caldria actuar prioritàriament sobre el consum de drogues i els hàbits sexuals dels més joves*.
- **Quant a la cura i el suport que la ciutat ha d'oferir als seus ciutadans, tot i l'increment de serveis produïts en els darrers anys amb l'objectiu d'adaptar-se al creixement de la població i sobretot a les necessitats dels més desfavorits, cal seguir treballant en aquesta línia** destacant que en la situació social i econòmica actual en què vivim és primordial el pa-

per que juga la ciutat com l'entorn que envolta al ciutadà i que li ofereix protecció. En aquest context és prioritari treballar per **incrementar i millorar els serveis, recursos i oportunitats que la ciutat pot oferir als seus ciutadans donant suport així la seva salut, sobretot als més desfavorits (gent gran, discapacitats, immigrants, aturats, dones maltractades...)**. En aquest context i amb l'obligatorietat d'optimitzar els recursos, es posa de manifest **la necessitat d'identificar els col·lectius específics de risc i les seves necessitats**.

- Quant als aspectes recollits de **Sant Andreu de la Barca com a un entorn urbà saludable, tots ells han millorat, destacant especialment les millores produïdes en nivell medi ambiental** i el fet que cal seguir la mateixa línia de treball, ja que la situació geogràfica i l'entorn de Sant Andreu de la Barca són factors que determinen i faciliten moltes de les seves peculiaritats mediambientals, com l'estat de contaminació de l'aire, de l'aigua, nivell acústic...

En aquest apartat cal fer un esment especial **al treball fet en la línia de la planificació urbana saludable que s'ha seguit a la ciutat durant els darrers anys. Els bons resultats assolits en molts àmbits municipals com a conseqüència de l'urbanisme practicat** (*menor contaminació medi ambiental, major foment d'hàbits i estils de vida saludables, millora dels problemes de mobilitat...*) posen de manifest **la necessitat de seguir treballant en aquesta línia de l'urbanisme saludable i sostenible**, amb els objectius, accions i línies estratègiques que es recullen al nou POUM (*Pla d'Ordenació Urbanística de la Ciutat*).

En aquest sentit **els aspectes destacats com a més rellevants** en l'apartat de l'urbanisme, per part de la població de Sant Andreu de la Barca que ha participat en l'elaboració del II Pla Municipal de Salut, han estat:

- *L'important increment produït en els darrers anys en quant a zones en què el vianant és la prioritat;*
- *La percepció que tenen quant al fet que falten zones verdes.*
- *I la importància que per a ells té la cura i el manteniment de l'aspecte actual de la ciutat dintre del procés de millora urbanística, considerant necessari conscienciar i implicar els ciutadans en aquesta tasca.*
- **Quant a aspectes més operatius, val la pena ressaltar** que durant tot el procés d'elaboració del II Pla Municipal de Salut, tant els diferents professionals com el ciutadans **van destacar la importància i la necessitat de comptar amb la participació sistemàtica de la població per assolir l'èxit del treball definit**, participant directament a l'hora de prendre decisions i desenvolupar polítiques i accions locals

que els afectin a ells directament, i fent-los responsables dels actes *del dia a dia que són determinants per a la seva salut*.

En aquest sentit el diagnòstic de salut ha detectat que la falta d'implicació i/o participació de la població en moltes de les actuacions i/o programes municipals, s'explica pel fet que la informació del que l'Ajuntament els ofereix en moltes ocasions no els arriba, o bé perquè prioritzen sobre altres temes que directament no tenen a veure amb la salut.

El nou diagnòstic de salut és el resultat d'haver aprofundit en la situació de salut que es va detectar en el primer pla (amb els seus matisos) complementada amb altres dades de salut aportades per institucions i organismes municipals i supramunicipals, i que ens portarà a planificar accions noves millorades i/o seguir bàsicament les mateixes línies estratègiques que ja es van marcar al seu dia.

II FASE DEL PLA: PRIORITZACIÓ DELS ASPECTES A MILLORAR.

Les prioritats, així com els objectius i actuacions/ programes definits arran del diagnòstic de salut, igual que el propi diagnòstic, han estat establerts pels responsables de les diferents àrees i departaments municipals i pels propis ciutadans, comptant amb una heterogènia participació.

Específicament quant a la prioritació, tant els professionals com els ciutadans han treballat a partir dels mateixos aspectes a millorar que van destacar en el diagnòstic de salut, però en considerar que per als professionals el seu àmbit seria el prioritari, se'ls va demanar que en comptes de prioritzar els aspectes a millorar detectats prioritzessin les propostes de millora que calia fer (presentades més endavant).

Quant als ciutadans, van prioritzar els aspectes sobre els que calia treballar **puntuant-los en funció de la importància que, segons ells, tenien per a la salut**, resultant la llista que presentem a la **taula 3. En aquesta taula** veiem com es manté pràcticament el mateix ordre de prioritació que en el I Pla Municipal de salut:

Taula 3. Aspectes de millora detectats i prioritzats pels ciutadans de Sant Andreu de la Barca. II Pla Municipal de Salut

- **ELS HÀBITS I ESTILS DE VIDA DE LA POBLACIÓ, ESPECIFICANT:**
 - Els relacionats amb el consum de drogues i els hàbits sexuals en els joves.
 - Els hàbits i estils de vida de col·lectius específics com són els nens de primària i els immigrants.

- **EL NOMBRE DE SERVEIS, RECURSOS I OPORTUNITATS QUE LA CIUTAT OFEREIX, DESTACANT PER SOBRE DE LA RESTA:**

- Els serveis sanitaris i educatius, seguits d'altres com els esportius.

*Sobre aquest aspecte també es recull la necessitat de treballar sobre la percepció que la població en general té del fet que es distribueixen els ajuts a favor dels immigrants generant un clima de tensió.

- **L'ESTAT MEDI AMBIENTAL DE LA CIUTAT DESTACANT:**

- La contaminació de l'aire i l'acústica.
- La qualitat de l'aigua, sobretot quant a olor i sabor.
- El nombre i accessibilitat dels recursos que fomenten la recollida selectiva de residus.
- El control i la neteja de diferents punts del municipi que esdevenen importants fonts de contaminació.

- **ELS ASPECTES URBANÍSTICS QUANT A :**

- El nombre de jardins i zones verdes en algunes zones de la ciutat, així com el seu aspecte i manteniment.
- L'aspecte de la ciutat quant a l'enllumenat de determinades zones i el bon manteniment dels espais, les voreres estretes...

- **ELS ASPECTES DE MOBILITAT INTRAMUNICIPAL SEGÜENTS:**

- L'accés dels vehicles a determinades zones de vianants.
- La presència d'obstacles a la via pública (pals de llum i/o les rajoles del terra).
- La manca i/o el mal ús que es fa de l'aparcament en determinades zones.
- La indisciplina viària i els comportaments incívics.

- **LES ACTUACIONS DE PROTECCIÓ DE LA SALUT QUANT AL:**

- Control de determinades plagues urbanes com són els coloms.
- Control dels gats.

- **LA PARTICIPACIÓ DELS CIUTADANS EN EL TREBALL FET DES DE L'AJUNTAMENT, DESTACANT:**

- La poca participació dels joves.
- L'ús que es fan dels diferents canals d'informació utilitzats, ja que molta informació quant al treball municipal, recursos i serveis de què disposen els ciutadans no els arriba.

III FASE DEL PLA: OBJECTIUS I PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA.

Com s'ha comentat anteriorment, el II Pla Municipal de Salut s'ha estructurat al voltant dels 3 mateixos eixos bàsics del I: **vida saludable, entorns que ofereixen cura i suport i disseny d'entorns urbans saludables**. A continuació presentem *els objectius i les propostes generals i específiques proposades pels tècnics i ciutadans per a cada un d'aquests 3 eixos*.

En aquest sentit i concretament respecte a **les accions proposades pels ciutadans val a dir que tot i que es presenten totes les seves propostes, la realització d'aquestes s'ha de sotmetre a criteris tècnics** seleccionant i estudiant la possibilitat de portar a terme les accions que són factibles d'entre les que no ho són per un motiu o per un altre. Així mateix, la situació econòmica actual comporta una disponibilitat pressupuestària municipal que es va adaptant als nous esdeveniments i és fonamental actuar, un cop prioritzada tècnicament la situació de necessitat i sospesat el benefici en salut de les actuacions proposades.

OBJECTIUS GENERALS DEL PLA

- **Millorar l'estat de salut i qualitat de vida de la població de Sant Andreu de la Barca** des d'una òptica intersectorial i de participació comunitària.
- **Disposar d'una eina de treball eficaç** a partir de la qual enfocar les polítiques locals encaminades a millorar el nivell de salut de la població en funció de la realitat i de les necessitats.
- **Donar continuïtat al treball desenvolupat arran del I Pla Municipal de Salut** incorporant nous determinants de salut d'entre els quals destaquen l'equitat i la lluita contra les desigualtats socials.

PROPOSTES GENERALS DEL PLA:

- **Reeditar les mateixes línies estratègiques del I Pla Municipal de Salut**, aprofundint-hi i definint i planificant accions específiques i concretes a fer.
- **Plantejar**, seguint el contingut de l'estratègia de ciutats saludables, **uns objectius** que siguin factibles i valorables mitjançant indicadors de salut per a cada una de les actuacions i/o projectes desenvolupats en el context del pla.
- **Continuar la línia de treball duta a terme en els darrers anys que fomenta la participació de la població en el treball desenvolupat dins de l'àmbit de la salut** a través dels diferents grups de població ja constituïts formalment (entitats i associacions, grups de joves, de gent gran...).

OBJECTIUS I PROPOSTES D'ACCIÓ PER A CADA UN DELS 3 EIXOS BÀSICS

1r. EIX: VIDA SALUDABLE. FOMENT D'HÀBITS I ESTILS DE VIDA SALUDABLES

OBJECTIUS GENERALS:

- Millorar la salut i el benestar de la població de Sant Andreu de la Barca mitjançant el foment de l'adopció d'hàbits i estils de vida saludables.
- Sensibilitzar la població dels beneficis per a la salut derivats dels hàbits i estils de vida saludables proporcionant-li els coneixements i les habilitats indispensables per adoptar decisions responsables en salut.
- Buscar noves fórmules que incentivin la participació dels ciutadans en els projectes de salut.
- Reduir les diferències de salut entre els grups més desfavorits prioritzant les accions en salut entre els col·lectius amb risc d'exclusió social.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Seguir la mateixa línia de treball iniciada al I Pla Municipal de Salut, donant continuïtat als programes de promoció de la salut fets en el seu context: prevenció del tabac, prevenció de l'obesitat, programa de sexualitat, programa de salut escolar, programa d'envelliment saludable, programa d'esport i activitat física,...
- Millorar les estratègies i /oprogrames de salut, incorporant progressivament noves o millorades actuacions que siguin innovadores i atractives especialment per als joves quant a la prevenció de les drogodependències i el hàbits saludables de conducta sexual.
- Ampliar els col·lectius de població als quals van dirigits els programes municipals de promoció de la salut i l'accessibilitat d'aquests: pobresa, immigrants, actuacions de prevenció de drogodependències en adults, dones, activitats d'educació per la salut en educació primària...
- Promoure, potenciar i recolzar les iniciatives de promoció de salut realitzades a través d'associacions, entitats o grups de ciutadans afins als seus interessos i necessitats de salut.
- Crear taules de debat temàtiques o davant de qüestions concretes de l'àmbit de la promoció de la salut afavorint així la participació dels ciutadans.

- Establir convenis amb diferents administracions de l'àmbit de la salut que permetin distribuir els recursos i obtenir informació en salut.

Propostes ciutadanes:

- Incorporar la perspectiva de gènere en totes les actuacions realitzades així com altres determinants socials que pugui ocasionar desigualtats en salut.
- Incrementar les actuacions que fomenten els hàbits i estils de vida saludable dins de l'àmbit laboral municipal.
- Millorar els criteris de promoció de salut a incloure en acontereixements que es desenvolupin en el municipi.
- Fomentar la participació, sobre tot dels joves, mitjançant petits incentius com son els descomptes o abonaments als equipaments municipal.

OBJECTIUS ESPECÍFICS I PROPOSTES D'ACCIÓ:

Hàbits saludables. Àmbit de les drogodependències:

- Impulsar les accions dirigides a evitar l'inici del consum d'alcohol i drogues entre menors i joves desenvolupant activitats i programes dirigits a l'àmbit familiar, escolar i comunitari.
- Treballar i abordar el problema de les drogodependències en els joves des de tots els àmbits d'actuació: prevenció, promoció i atenció.
- Sensibilitzar els adults consumidors de drogues per tal de disminuir o evitar-ne el consum.
- Promoure conductes cíviqes entre la població.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Millorar el programa transversal actual sobre prevenció de drogodependències en els joves en què participin agents de tots els àmbits municipals involucrats en el control del problema.
- Ampliar les normatives municipals existents per a preveure determinades conductes de risc (consum d'alcohol, menors al carrer).

- Ampliar la informació sobre drogues que es dona als instituts i oferir-la als centres de primària (informació psicològica, riscos, símptomes) buscant fórmules motivadores per als joves.
- Incorporar noves fórmules de tractar els temes de la promoció de la salut entre els joves, oferint alternatives d'oci saludable, incorporant les noves tecnologies a les accions fetes. i/o adequant o cedint espais municipals on poder fer aquestes activitats.

Propostes ciutadanes:

- Continuar facilitant ajut psicològic i orientació als pares i mares que reclamin assessorament per tractar aquests temes amb els seus fills. Valorar la creació de grups de teràpia o autoajuda adreçats a malalts i familiars de malalts.
- Treballar en la figura del promotor de salut jove: joves d'entitats o grups de joves, formats en salut, que són líders entre els seus amics i grups d'influència.
- Continuar amb la vigilància de patrulles i control policial, sobre tot amb el servei del gos entrenat per a la detecció de drogues amb el qual es passen pels parcs, els centres educatius...
- Instar els bars on ara no es pot fumar que posin papereres a les seves voreres i tinguin una actitud més cívica.

Hàbits saludables. Salut sexual

- Prevenir els comportaments sexuals poc saludables associats als embarassos no desitjats i a altres problemes de salut derivats d'aquests, especialment entre les dones més joves.
- Dotar als joves d'uns coneixements que els permetin assumir la seva sexualitat amb responsabilitat, des del respecte a les diverses opcions, coneixent els riscos existents i desenvolupant conductes preventives sobre això.
- Reconèixer i situar la igualtat d'homes i dones potenciant la reflexió crítica sobre les desigualtats per raó de sexe en qualsevol àmbit de la vida.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Ampliar les accions fetes dintre del programa municipal de promoció d'hàbits sexuals saludables i fer-les extensives en espais com el del Centre Obert i al Programa per a la igualtat o altres espais comunitaris utilitzats pel jove (Espai Jove, Centre Obert S@abark, places, parcs i carrers freqüentats per ells...).

Propostes ciutadanes:

- Continuar en la línia de treballar amb els pares i mares perquè tinguin recursos per parlar d'aquests temes amb els seus fills.
- Implicar el professorat a l'hora de detectar joves amb una determinada problemàtica sobre aquests temes.
- Utilitzar missatges molt directes i clars per evitar males conductes i implicar els joves directament en el disseny dels programes i/o actuacions.

Hàbits saludables. Nutrició i activitat física

- Continuar en la línia de promoure estratègies encaminades a millorar els hàbits d'alimentació i foment de l'exercici físic, com a factors de prevenció de l'obesitat i altres trastorns d'alimentació.
- Promoure i facilitar la pràctica d'activitat física i esport com a factor de benestar i qualitat de vida amb relació a aspectes que contribueixen a la cohesió i integració social i a la millora de la salut mental.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Continuar en la línia de fomentar en l'àmbit escolar la importància que els hàbits nutricionals tenen per a la salut dels nens, fent participis als pares, mares i els tutors.
- Potenciar les actuacions que ja s'estan fent dintre del programa municipal de prevenció de l'obesitat (estratègia NAOS): programa d'oci actiu "Vols jugar amb nosaltres?", les caminades per a gent gran.
- Col·laborar amb els professionals de salut de la població per fer més efectiva la recepta de l'activitat física com a mètode de prevenció i com a tractament.

Propostes ciutadanes:

- Millorar el manteniment dels equipaments esportius i promocionar el seu bon ús, així com incrementar progressivament el nombre de pistes de bàsquet d'accés lliure als diferents barris i que els patis de les escoles obrin per a la pràctica esportiva a l'aire lliure.
- Millorar la promoció d'altres activitats esportives que no siguin futbol mitjançant: millors subvencions d'altres activitats esportives, o l'organització d'unes olimpíades escolars fomentant així l'esport entre infants i joves...

ELABORACIÓ DEL II PLA MUNICIPAL DE SALUT

- Ampliar les accions que fomenten els hàbits nutricionals saludables entre població general (posar un stand municipal i/o fer tallers per la Festa Major, fires ...).

2n. EIX D'ACTUACIÓ: CURA I SUPORT DELS DIFERENTS ENTORNS: gent gran, discapacitats, immigrants, dones, nens i joves, persones amb dificultats econòmiques; apoderament i participació comunitària.

OBJECTIUS GENERALS:

- Prestar serveis de qualitat, ampliar-ne la cobertura i oferir recursos accessibles que atenguin les demandes i necessitats de la població de Sant Andreu de la Barca de forma eficaç i eficient.
- Detectar i prevenir les situacions d'exclusió social en les diferents manifestacions i promoure la integració i la millora de l'atenció dels col·lectius més vulnerables.

OBJECTIUS ESPECÍFICS I PROPOSTES:

Cura i suport dels diferents entorns. Gent gran.

- Millorar la salut i la qualitat de vida de les persones grans de Sant Andreu de la Barca, promovent l'envelliment actiu i saludable i l'autonomia personal, protegint-ne la salut i treballant la dependència des de l'àmbit de l'atenció i la prevenció.
- Crear una imatge alternativa a la visió negativa de l'envelliment.
- Incrementar el rol actiu de les persones grans en la societat i que el seu valor es transmeti a altres generacions.
- Projectar el creixement personal de les persones grans a través de l'educació, la cultura, l'accés a la societat de la informació, l'oci i les relacions afectives.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Continuar treballant en la mateixa línia de treball desenvolupada en els darrers anys, ampliant la cobertura i qualitat dels serveis socio-sanitaris prestats a la població de gent gran dintre del programa municipal de l'envelliment saludable, adaptant-nos a les seves peculiaritats i necessitats (en funció del grau de dependència, de les seves característiques sociodemogràfiques...).

Cura i suport dels diferents entorns. Discapacitats

- Millorar la qualitat de vida de les persones discapacitades de Sant Andreu de la Barca ampliant i millorant la cobertura, qualitat i accessibilitat dels serveis prestats a aquest grup de població.
- Conèixer la realitat i necessitats de les persones discapacitades del municipi.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Implementar un programa integral i transversal adreçat a la millora de les condicions de vida de les persones amb discapacitats de Sant Andreu de la Barca, en totes les seves vessants, contemplant també la millora d'aspectes que estan directament relacionats amb la seva salut: autoestima, la intel·ligència emocional, la gestió de l'estrès i les habilitats cognitives.
- Buscar fórmules de participació a partir de les quals conèixer la realitat dels discapacitats de Sant Andreu de la Barca:
 - o Potenciant des de l'Ajuntament una associació formal de persones discapacitades de manera que després pugui fer d'interlocutor amb l'ajuntament.
- Incrementar la coordinació i l'intercanvi de dades amb els serveis de promoció econòmica específics per a persones discapacitades, tot fent propostes de formació.
- Articular l'ús de les targetes dels minusvàlids a la comunitat per evitar l'ús desvirtuat dels titulars/ familiars.
- Donar continuïtat i millorar les activitats del casal del lleure destinades a persones adultes amb grans discapacitats psíquiques. S'hauria de promocionar que es facin majoritàriament al nostre municipi.
- Incrementar l'oferta d'esports específica per a les persones amb discapacitats, adaptada a les necessitats d'aquesta població.

Propostes ciutadanes:

- Millorar els canals d'informació existents per ampliar la informació dels recursos, prestacions i serveis existents adreçats a persones amb discapacitats.
- Potenciar la figura del voluntariat i que aquesta figura pugui fer de transmissor d'aquestes necessitats.

Cura i suport dels diferents entorns. Immigrants.

- Continuar en la línia de millorar la integració del col·lectiu d'immigrants.
- Conèixer la realitat i necessitats de les persones immigrants del municipi.
- Garantir l'accés de la població immigrant als recursos normalitzats en igualtat de condicions que la població autòctona.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Actualitzar sistemàticament les dades de la població immigrant.
- Continuar en la línia d'oferir activitats que fomentin el coneixement de la llengua del país i la seva integració.

Propostes ciutadanes

- Combatre la rumorologia existent sobre les informacions que circulen entorn les persones immigrades (quant a una discriminació positiva a l'hora de repartir subvencions, ajuts...):
 - Fent campanyes amb números i xifres per clarificar aquests temes i que la població visualitzi que no hi ha discriminació positiva, implicant els membres del Consell de Ciutat que com a referents de la ciutadania poden ajudar a combatre aquests rumors.

Cura i suport dels diferents entorns. Persones amb dificultats econòmiques.

- Continuar en la línia de gestionar prestacions d'urgència social.
- Donar a conèixer a la població els diferents serveis i recursos de què pot disposar facilitant des de l'Ajuntament la sol·licitud dels ajuts de qualsevol tipus.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Continuar treballant en la mateixa línia de treball desenvolupada en els darrers anys, ampliant la cobertura i la qualitat dels ajuts destinats a persones amb dificultats econòmiques.

Propostes ciutadanes

- Impulsar campanyes municipals perquè tothom tingui coneixement i accés a ajudes solidàries de menjar, roba, etc.:

- Utilitzant la ràdio, la TV, el diari de Sant Andreu per introduir anuncis o informacions.
- Facilitant un telèfon de referència per demanar ajut ja que molta gent no ho fa per pudor.

Cura i suport dels diferents entorns. Violència i maltractaments.

- Sensibilitzar la població de l'existència de la violència i maltractament.
- Fer difusió dels serveis d'ajuda a la persona maltractada.
- Facilitar les denúncies per maltractament o violència.

PPROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Continuar en la mateixa línia de treball ampliant i millorant el nombre d'actuacions adreçades a les persones maltractades i en risc.

Propostes ciutadanes:

- Continuar en la línia de treballar en l'àmbit educatiu que és la violència psíquica o física, la manca de respecte, etc..
- Incrementar el nombre de campanyes municipals adreçades a la població adulta maltractada, informant-los dels recursos i conscienciant tothom (afectats, familiars, veïns/es...) de la importància de denunciar aquests casos.

*En aquest apartat, val a dir, que les propostes que van fer els ciutadans ja s'estaven fent des de l'Ajuntament però ells les desconeixien:

- L'existència d'un telèfon local d'ajuda a la persona maltractada i/o a les persones que vulguin denunciar.
- Fer un espot a la TV local per sensibilitzar sobre el tema.

Cura i suport dels diferents entorns. Apoderament i participació comunitària.

- Fomentar la participació dels ciutadans en totes les actuacions que es fan al voltant de l'àmbit de la salut.

ELABORACIÓ DEL II PLA MUNICIPAL DE SALUT

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Treballar amb els grups i associacions de ciutadans ja creats fomentant entre ells la participació en temes de salut i no crear nous grups que a la fi no garanteixen una major implicació ciutadana.

Propostes ciutadanes:

- Impulsar la creació d'un banc del temps al municipi que permeti intercanviar serveis entre ciutadans sense que hi hagi intercanvi econòmic, d'aquesta manera es dona resposta a necessitats de suport concretes a l'hora que s'enforteixen els vincles comunitaris.
- Potenciar més la ràdio com a mitjà de difusió local, organitzant tertúlies amb experts, amb trucades en directe... així com les noves tecnologies.

3R. EIX D'ACTUACIÓ: ENTORNS URBANS SALUDABLES: Qualitat del medi ambient urbà; urbanisme saludable; protecció de la salut; mobilitat intramunicipal.

OBJECTIUS GENERALS:

- Seguir en la línia de treball centrada en crear entorns urbans saludables, sostenibles, i harmònics que permetin incrementar la qualitat de vida i el benestar de la ciutadania.
- Potenciar el treball transversal entre les diferents àrees de l'Ajuntament, pel foment d'entorns urbans saludables, en el marc de l'estratègia de la xarxa europea de ciutats saludables de l'OMS.

OBJECTIUS ESPECÍFICS I PROPOSTES:

Entorns urbans saludables. Qualitat del medi ambient urbà.

- Continuar en la línia de treball de millora i desenvolupament sostenible del medi ambient en el marc de l'Agenda 21, sobretot en allò que es refereix a la qualitat de l'aire, contaminació acústica i qualitat de l'aigua.
- Millorar la coordinació entre tots els sectors professionals i de ciutadans implicats en la millora mediambiental.
- Millorar la detecció, control i manteniment de possibles focus de contaminació.
- Incrementar i millorar les accions que fomenten la recollida de residus i el reciclatge.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Crear una Comissió Tècnica de Medi Ambient.
- Valorar l'establiment d'un sistema d'inspecció i sanció per millorar la qualitat i quantitat de la recollida selectiva.
- Valorar l'aplicació de sancions coercitives a les activitats per a l'incompliment de la normativa ambiental de soroll.
- Continuar impulsant i desenvolupant accions educatives a través de les escoles i dels diferents mitjans de comunicació local, fomentant la participació dels ciutadans i la seva cooperació a l'hora de cuidar el medioambient.
- Millorar el control i la detecció d'abocaments ilegals de residus contaminants.

Propostes recogides per Ple:

- Incloure dintre del projecte d'urbanització del sector 21 una solució al Canal Sedó, així com al problema de les aigües residuals a cel obert de l'antic Torrent de Pou Canals.
- Recollir l'evolució de Sant Andreu en quant a la concentració a l'aire de partícules de 2,5µg.
- Finalitzar la pantalla acústica de l'autovia que actua como barrera sònica.

Propostes ciutadanes:

- Organitzar un mercat d'intercanvi d'objectes, com a mesura de reciclatge, sense diners pel mig.
- Instal·lar un punt verd estable al centre del poble.
- Controlar i millorar el canal Sedó buscant sol·lucions al problema de l'abocament de residus contaminants.
- Netejar periòdicament els embornals de recollides d'aigües pluvials per evitar la proliferació de mosquits.

Entorns urbans saludables. Urbanisme saludable

- Continuar en la línia de treballar l'urbanisme sota els principis de salut i sostenibilitat, potenciant un disseny urbà saludable, segur, accessible, còmode i que fomenti estils, condicions i maneres de vida saludables.

- Fer de la salut, un dels eixos entorn del qual giri el desenvolupament urbanístic de la ciutat dels propers anys dintre del nou POUM (Pla d'Ordenació Urbànica Municipal).

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Tractar els límits entre el sòl urbà i el sòl no urbanitzable, i entre el sòl residencial i l'industrial.
- Continuar amb les millores de la zona industrial.
- Elaboració del POUM

Propostes ciutadanes:

- Ampliar el nombre d'espais verds (enjardinament d'algunes zones del poble: carrers de Tomàs Vives, Montsant i Coronel Canals) i mantenir en bon estat els actuals.
- Millorar i cuidar l'aspecte urbanístic de la ciutat:
 - Delimitant les zones de joc infantil amb tanques, fonts i ombres i més elements de joc infantil.
 - Millorar l'enllumenat d'algunes zones: carrers Priorat, Garraf i final de la Via de l'Esport i la Plaça Salvador Dalí, de les àrees per a gossos i sobre tot la zona de l'estació.
 - Millorar la neteja general del poble amb més papereres.
 - Optimitzar els recursos en jardineria municipal.

Entorns urbans saludables. Protecció de la salut.

- Incrementar i millorar les activitats de protecció de la salut, vetllant pel compliment de la normativa sanitària.
- Millorar el control de coloms del municipi.
- Adequar els recursos municipals als nous problemes de salut pública als quals s'enfronten les ciutats i incrementar el nivell d'informació adreçada a la població.
- Millorar les actuacions desenvolupades en l'àmbit de la sanitat animal, quant al control de les colònies de gats i la neteja dels espais per a gossos.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Incrementar i millorar el nombre d'actuacions de protecció de la salut i continuar col·laborant amb altres organismes i institucions d'aquest àmbit que permetin una optimització de recursos.
- Fomentar i facilitar la col·laboració de ciutadans que voluntàriament vulguin participar en actuacions de protecció de la salut (ex. control de colònies de gats).
- Elaborar un programa específic per al control dels coloms.
- Valorar l'elaboració de normativa municipal específica per a aspectes concrets de protecció de la salut com el de la seguretat alimentària.

Propostes ciutadanes:

- Ampliar les actuacions de divulgació d'informació adreçades a la població general davant dels nous problemes de salut pública mitjançant cartells informatius en llocs públics i equipaments, i activitats educatives adreçades a nens i famílies a través de les escoles.
- Quant a la falta de neteja dels espais per a gossos, es proposa:
 - Col·locar i mantenir en bon estat dispensadors de bosses ecològiques per recollir els excrements dels gossos.
 - Més vigilància i sancions
 - Promoure la figura dels agents cívics
- Quant al control de les colònies de gats, es proposa:
 - Fer campanyes de castració.
 - Millorar la col·laboració entre Ajuntament, associacions de gats i voluntaris.
 - Establir el permís d'alimentadora i fer punts concrets d'alimentació.
- Aplicar una normativa municipal sancionadora més dura davant d'actituds incíviques.

Entorns urbans saludables. Mobilitat intramunicipal.

- Garantir a tots els ciutadans de Sant Andreu de la Barca una mobilitat racional, ordenada, segura i adequada a les seves necessitats com a element de salut.

ELABORACIÓ DEL II PLA MUNICIPAL DE SALUT

- Millorar la connectivitat territorial i entre barris amb el transport públic.
- Regular els espais destinats a aparcaments.

PROPOSTES D'ACCIÓ DE MILLORA

- Continuar en la mateixa línia de treball desenvolupada en els darrers anys adreçada a reduir l'accidentabilitat i a la prioritització del vianant.
- Valorar la creació de determinades normatives municipals per preveure determinades conductes de risc (consum de l'alcohol).

Propostes ciutadanes:

- Controlar i restringir l'accés de cotxes al nucli antic.
- Promoure sistemes de transport sostenible especialment cap a la UPC de Terrassa (transport públic, cotxe compartit,...).
- Eliminar els obstacles que hi ha a la via pública i que dificulten la mobilitat, com ara els pals de llum, o les terrasses i vetlladors de molts establiments que sovint ocupen més dels que els pertoca.
- Augmentar l'amplitud de les voreres, i canviar les rajoles del terra que es mouen d'alguns carrers urbanitzats recentment (carrers Anoia i Major).
- Crear una zona blava que obligui a la rotació de vehicles, sobre tot a l'estació i a les zones comercials.
- Fixar un import reduït o simbòlic per utilitzar el disc d'aparcament limitat.
- Buscar alternatives urbanístiques per poder habilitar més places d'aparcament.
- Endurir la normativa municipal davant de conductes incíviques.

IV FASE DEL PLA. AVALUACIÓ.

Un cop acabat el període d'execució del II Pla Municipal de Salut(2013-2018), aquest serà avaluat globalment (última fase), com a requisit fonamental de qualsevol procés planificador. Així coneixerem fins a quin punt els objectius marcats prèviament s'han assolit i aquests ens orientaran a la formulació de nous objectius de cara al futur.

Així es farà una avaluació anual del funcionament i seguiment del II Pla Municipal de Salut que estarà complementada per l'avaluació de cada un dels programes i/o actuacions realitzades en el seu context, i també es farà una avaluació final que es presentarà en format informe.

L'avaluació del II Pla Municipal de Salut igual que la del I Pla de Salut recull una valoració interna i una valoració externa, dels aspectes següents :

- **Recursos humans:** materials, físic i financers utilitzats en la realització del II Pla Municipal de Salut. En aquest apartat es valoren també els obstacles i suports polítics, recursos administratius, financers, de personal...
- **Programes i activitats** portades a terme dintre del marc del pla, identificant en cada un d'ells els objectius amb els seus indicadors, la participació del grup destinatari de l'activitat, la cooperació amb altres entitats públiques o privades i el personal encarregat de l'activitat o del programa.
- **Resultats assolits:** a banda del càlcul dels resultats obtinguts per a cada una de les actuacions i o programes fets en el marc del II Pla Municipal de Salut, la pertinença de Sant Andreu de la Barca a la Xarxa Europea de Ciutats Saludables de l'OMS ha donat lloc a incorporar de nou els criteris de seguiment i avaluació acordats per aquesta organització. En aquest sentit s'utilitzaran els mateixos 32 indicadors que identifiquen el perfil de salut de les ciutats incorporades al projecte i que ja vàrem fer servir al I Pla Municipal de Salut (Taula 4).

Taula 4. Indicadors de salut de ciutats saludables de l'OMS

Indicadors de salut:

- Mortalitat: totes les causes
- Causes de la mort
- Baix pes en néixer.

Indicadors dels serveis sanitaris:

- Existència d'un programa d'educació sanitària ciutadana
- Percentatge de nens/es totalment vacunats
- Nbre. d'habitants per metge d'assistència primària en exercici
- Nbre. d'habitants per infermer/a
- Percentatge d'habitants coberts per una assegurança de malaltia
- Disponibilitat de serveis d'assistència primària en llengües estrangeres.
- Nbre. de qüestions relacionades amb la salut examinades pel municipi cada any.

Indicadors medioambientals:

- Contaminació atmosfèrica
- Qualitat de l'aigua
- Percentatge de contaminants de l'aigua extrets del total de les aigües residuals produïdes.

- Índex de qualitat de la recollida de residus domèstics.
- Índex de qualitat del tractament dels residus domèstics
- Àrea relativa de la superfície de zones verdes de la ciutat.
- Accés públic a les zones verdes.
- Solars industrials abandonats.
- Esport i oci
- Carrers per a vianants
- Possibilitats de desplaçar-se en bicicleta per la ciutat.
- Transport públic
- Cobertura de la xarxa de transport públic
- Espais habitables.

Indicadors socioeconòmics:

- Percentatge de població que viu en allotjaments deficients.
- Nombre estimat de persones sense llar
- Índex d'atur.
- Percentatges de persones que guanyen menys ingressos mitjans per càpita
- Percentatge de llars d'infants.
- Percentatge de tots els nascuts vius de mares menors de 20; 20-34 i majors de 35 anys.
- Índex d'avortaments en relació al nombre total de nascuts vius
- Percentatge de persones discapacitades treballant

Font: Oficina Regional de la Xarxa Europea de Ciutats saludables.

CONCLUSIONS DEL II PLA DE SALUT MUNICIPAL

- L'elaboració del II Pla Municipal de Salut 2013-2018 s'ha portat a terme gràcies al **compromís polític explícit i real** de fer de la salut un dels eixos estratègics bàsics per al correcte desenvolupament de la ciutat.
- El desenvolupament del II Pla de salut **manté una metodologia en què treballar en xarxa i sota els principis de l'evidència científica són valors afegits**, sempre adaptant-nos a la situació real de què partim.
- El II Pla Municipal de Salut, **compleix amb els requisits de multisectorialitat i participació comunitària** com a excel·lents instruments per a garantir l'èxit dels programes duts a terme.
- **L'establiment d'aliances interinstitucionals i col·laboracions amb els professionals de diferents institucions** permet optimitzar molts dels recursos existents, així com disposar d'informació local de salut millorada, havent-se posat de manifest la necessitat de continuar millorant els sistemes d'informació de dades municipals.
- El II Pla Municipal de Salut dona continuïtat al I Pla de Salut i s'ha estructurat al voltant dels 3 mateixos eixos bàsics: **vida saludable, entorns que ofereixen cura i suport i disseny d'entorns urbans saludables**.
- **El fet de treballar sobre els temes de salut prioritàris per a la població de Sant Andreu de la Barca seguint una metodologia de treball planificada que ens permeti optimitzar els recursos existents**, són motius suficients que justifiquen l'elaboració d'un II Pla Municipal de Salut com a eina eficaç per dirigir les polítiques locals de salut dels propers anys barrant-nos en la situació real i específica del nostre municipi.

BIBLIOGRAFIA

- I Pla de salut municipal de Sant Andreu de la Barca 2005-2008. Ajuntament de Sant Andreu de la Barca.
- Fase V (2009-2013) de la Xarxa Europea de Ciutats Saludables de l'OMS: Objectius i requisits. Document de l'Oficina Regional Europea de l'OMS.
- Servei del Pla de Salut de Catalunya. Enquesta de salut de Catalunya 2006.
- Servei d'Informació i Estudis. Anàlisi de la mortalitat a Catalunya, 2009. Avanç de resultats. Barcelona: Departament de Salut. Generalitat de Catalunya.
- Documentació del Departament municipal de Medi Ambient: Indicadors de sostenibilitat de Sant Andreu de la Barca; Pla de millora de la recollida selectiva de la fracció orgànica; Estudi per a l'ambientalització de les instal·lacions municipals; Pla de prevenció de residus i el Pla d'acció per a l'energia sostenible.
- Direcció General de Planificació i Avaluació. Pla de salut a l'horitzó 2010: Informe de salut de Catalunya. Avaluació dels objectius de Salut. Barcelona, Departament de Salut, Generalitat de Catalunya, 2009.
- Registre de mortalitat de Catalunya. Servei d'Informació i Estudis, Direcció General de Recursos Sanitaris. Departament de Salut Pública. Elaboració pròpia.
- Registre de Naixements. Programa de Salut Materno-infantil.
- Estudi d'indicadors de salut de Diputació de Barcelona.
- Departament de Salut. Informe de salut a Catalunya. L'estat de salut i qualitat de vida. Barcelona: Generalitat de Catalunya.